

Д/р
12080

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Кафедра економіки та моделювання ринкових відносин

ДИПЛОМНА РОБОТА

БАКАЛАВРА

на тему: «Управління ресурсною базою банку»

«Management and of resource base of the bank»

Виконав: студент II (ск) курсу
денної форми навчання
напряму підготовки 6.030508 «Фінанси та кредит»
Руснак Ірина Сергіївна

Керівник: д.е.н., проф Шлафман Н.Л.
Рецензент: д.е.н., проф. Лисюк В.М.

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
№ 10 від 26.05. 2016р.

Захищено на засіданні ЕК № 9
протокол № 54 від 23.06. 2016 р.
Оцінка avg. A 1 80 1
(за національною шкалою, шкалою
ECTS, бали)

ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ

Журавльова Т.О.

(підпис)

(ППП)

ГОЛОВА ЕК

(підпис)

(ППП)

Одеса – 2016

779257

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота містить 69 сторінок, 13 таблиць, 6 рисунка, список літератури з 51 найменувань.

Об'єктом дослідження є діяльність банку щодо формування ресурсної бази.

Предметом дослідження є процес управління ресурсною базою банку.

Метою роботи є дослідження процесу управління ресурсною базою банку і визначення напрямків його вдосконалення. Для досягнення покладеної мети необхідно виконати наступні завдання:

1. розглянути сутність ресурсів банку, визначити їх структуру та фактори впливу на формування;
2. дослідити методичні підходи щодо процесу управління ресурсною базою банку;
3. здійснити загальний аналіз діяльності ПАТ «Банк» та, зокрема, аналіз ресурсної бази банку;
4. дослідити процес управління ресурсною базою в ПАТ «Банк»;
5. запропонувати оптимізаційну модель управління ресурсною базою в ПАТ «Банк», удосконалення підходів щодо оцінки рівня капіталізації ПАТ «Банк» та напрямки збільшення обсягу ресурсної бази.

За результатами дослідження запропоновані шляхи вдосконалення процесу управління ресурсною базою банку в Україні.

Рік виконання дипломної роботи 2016р.

Рік захисту роботи 2016р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ БАНКУ	5
1.1. Ресурси банку: сутність, види та фактори впливу на формування.....	5
1.2. Методичні підходи щодо процесу управління ресурсною базою банку.....	12
1.3. Організаційне та інформаційне забезпечення управління ресурсною базою банку.....	17
РОЗДІЛ 2.ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ ПАТ «Банк».....	22
2.1. Загальна характеристика ПАТ «Банк».....	22
2.2. Аналіз ресурсної бази ПАТ «Банк».....	28
РОЗДІЛ 3.УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНОЮ БАЗОЮ ПАТ «Банк».....	39
3.1. Оптимізаційна модель управління ресурсною базою в ПАТ «Банк».....	39
3.2. Напрямки збільшення обсягу ресурсної бази ПАТ «Банк».....	49
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	59
ДОДАТОК.....	66

ВСТУП

Актуальність теми. Роль ресурсної бази банку є визначальною, це проявляється в тому, що від її обсягів та структури залежать масштаби і види активних операцій, а отже, і розміри отриманих прибутків. Ефективне управління ресурсною базою підтримує фінансову стійкість окремих банків та забезпечує стабільне функціонування банківської системи в цілому. Комерційним банкам необхідно мати сукупність ресурсів, достатніх як для кредитування клієнтів, так і для розвитку інвестиційної діяльності, формування певних резервів та підтримки власної ліквідності. Тому до ефективного управління ресурсною базою банку слід ставитись як до фундаментальної основи фінансового менеджменту.

Дослідженню даного питання приділяється багато уваги, провідні економісти та банкіри розглядали дану тему та пропонували свої конкретні заходи щодо удосконалення управління, але в ній містяться ще й недосліджені моменти. Все це зумовлює актуальність даної теми.

Об'єктом дослідження є діяльність банку щодо формування ресурсної бази.

Предметом дослідження є процес управління ресурсною базою банку.

Метою роботи є дослідження процесу управління ресурсною базою банку і визначення напрямків його вдосконалення.

Реалізація поставленої мети зумовила необхідність постановки та вирішення таких завдань:

- розглянути сутність ресурсів банку, визначити їх структуру та фактори впливу на формування;
- дослідити методичні підходи щодо процесу управління ресурсною базою банку;
- здійснити загальний аналіз діяльності ПАТ «Банк» та, зокрема, аналіз ресурсної бази банку;
- дослідити процес управління ресурсною базою в ПАТ «Банк»;

– запропонувати оптимізаційну модель управління ресурсною базою в ПАТ «Банк», удосконалення підходів щодо оцінки рівня капіталізації ПАТ «Банк» та напрямки збільшення обсягу ресурсної бази.

Для досягнення мети та вирішення основних задач даної роботи використано широкий спектр наукових методів дослідження. Метод аналізу та синтезу застосовувався при дослідженні теоретичних основ управління ресурсною базою банку; метод порівняння при визначенні сутності ресурсів банку; структурно-логічний - структурна побудова та логічний виклад матеріалу роботи; графічний та табличний методи дають змогу відобразити структуру та динаміку показників діяльності банку; за допомогою гіпотетичного, емпіричного, історичного методів були виявлені основні переваги, недоліки та проблеми у функціонуванні банку; абстрагування і узагальнення дозволили відокремити найбільш значущі аспекти даної роботи.

Інформаційну базу дослідження становили нормативні та законодавчі акти, які регулюють діяльність банків, праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань, що стосуються ресурсної бази банку, статистичні дані НБУ, матеріали засобів масової інформації та Інтернет.

ВИСНОВКИ

Провівши у дипломній роботі дослідження процесу управління ресурсною базою банку і визначення напрямків його вдосконалення, ми можемо зробити такі висновки:

1. Дослідження літературних джерел дозволило встановити, що ресурси банку - це сукупність власних, залучених та запозичених коштів, які перебувають в розпорядженні банку для здійснення активних операцій з метою отримання прибутку.

2. Проведений аналіз дозволив здійснити класифікацію ресурсів банку, в якій виділено постійні кошти (капітал банку) та тимчасові (залучені та запозичені). Банк виступає фінансовим посередником, тому частка залучених коштів займає найбільшу частку в структурі ресурсної бази. В разі недостатніх обсягів власних і залучених коштів для здійснення активних операцій, виникає необхідність у запозичених коштах.

3. Визначено, що на формування ресурсної бази впливає ряд чинників: внутрішніх (керованих) та зовнішніх (некерованих - економічні, політичні, соціальні чинники).

4. Процес управління ресурсною базою банку являє собою системне використання ряду інструментів управління: планування, аналіз, контроль та регулювання.

5. На базі аналізу основних фінансово-економічних показників діяльності ПАТ «Банк», виявлено, що фінансовий стан банку задовільний. Такі висновки було зроблено на підставі того, що протягом 2015 року відбувалося збільшення загального обсягу пасивів банку, при цьому збільшувався, як власний капітал, так і зобов'язання банку. По результатах діяльності за 2015 рік банк отримав прибуток, прибутковість капіталу по ПАТ «Банк» склала - 6,09%, прибутковість активів - 0,47%; чиста процентна маржа - 2,99%; чистий спред - 5,23%, підвищилися показники фінансової стійкості. ПАТ «Банк» дотримувався нормативних вимог щодо коефіцієнтів

ліквідності.

6. Дослідження ресурсної бази ПАТ «Банк» показало, що за результатами 2015 року відбулося збільшення зобов'язань та капіталу банку. Обсяги капіталу збільшилися за рахунок емісії акцій. В 2015 році прибутковість капіталу склала 6,09%, в 2013 та 2010 році спостерігалася збитковість капіталу. Банк дотримується нормативів достатності капіталу. ПАТ «Банк» пропонує привабливі процентні ставки для клієнтів, які є вищими за середньоринкові. Показники ефективності використання ресурсної бази зменшилися, що свідчить про те, що банк почав більше коштів розміщувати в недоходні активи та активізував розміщення в цінні папери.

7. Управління ресурсною базою є досить складним процесом, що потребує з боку банку постійного удосконалення методик управління. Тому було запропоновано розглянути оптимізаційну модель управління ресурсною базою в ПАТ «Банк». Метою даної моделі є сформувати оптимально збалансовану ресурсну базу банку та визначити максимальний чистий процентний дохід. Склавши цільову функцію та систему обмежень, здійснивши розрахунки в Microsoft Office Excel за допомогою інструмента «пошук рішення» отримали оптимальний план балансу ПАТ «Банк».

8. Завдяки оптимальному плану балансу, чистий процентний дохід банку збільшився на 122585 тис. грн. і становив 357608 тис. грн., при даному рівні доходів та витрат. Відбулося зменшення зобов'язань та пасивів в цілому, це пояснюється тим, що (за умовою) обсяг капіталу банку залишався незмінним та було поставлене обмеження, що зобов'язання не повинні перевищувати десятикратний розмір власного капіталу. В якості меж були використані нормативні значення коефіцієнтів, тому в результаті перевірки ПАТ «Банк» не порушував нормативів. Оскільки цільова функція прямує до максимуму, в активах банку рекомендовано збільшити кредитний портфель, в зобов'язаннях - зменшити кошти клієнтів, через те, що саме по цих показниках найбільша доходність і витратність.

9. Основними напрямками, які повинен врахувати ПАТ «Банк» для збільшення обсягу ресурсної бази, є: здійснення активної реклами депозитних продуктів; перегляд відсоткових вставок та їх встановлення залежно від регіону розташування банку; застосування бенчмаркінгу; вдосконалення якості та технологій обслуговування; формування комплексних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аврамчук Л. А. Роль міжбанківського кредитування у формуванні ресурсної бази банків в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / Л. А. Аврамчук. - 2011. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nvnau_eamb/2011_168_1/11ala.pdf.
2. Алибекова, Н. Направления и механизмы оптимизации депозитной политики коммерческих банков в современных условиях [Електронний ресурс] / Н. Алибекова. - 2013. - Режим доступу: <http://repository.enu.kz/handle/123456789/5456>.
3. Аналіз банківської діяльності [Текст]: підручник/ Герасимович Л. М., Алексеенко М. Д., Парасій-Вергуненко І. М. та ін.; за ред. А. М. Герасимовича.- К.: КНЕУ, 2004. - 599 с. - ISBN 966-574-567-0.
4. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст]: монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар та ін. - Суми: ДВНЗ УАБС НБУ, 2011. - 152 с. - ISBN 978-966-8958-70-0.
5. Бойко Ю. Теоретичні та практичні аспекти вдосконалення фінансово-кредитного механізму [Електронний ресурс] / Ю. Бойко // Вісник ТНЕУ. - 2010. - № 1. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vtneu/2010_1/1_2010/01Vojko.pdf.
6. Варич Т. М. Бухгалтерський облік - важлива частина інформаційного забезпечення управління депозитними операціями [Електронний ресурс] / Т. М. Варич // Управління розвитком. - 2011. - № 3 (100). - С. 116 - 117. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/uproz/2011_3/ul103var.pdf.
7. Вовканич А. І. Особливості формування ресурсів комерційних банків [Електронний ресурс] / А. І. Вовканич // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. - 2010. - № 2 (8).- Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vsuem/2010_2/pdf/Vovkanych.pdf.
8. Волохата К. О. Сутність і значення ресурсної бази банків

[Електронний ресурс] / К. О. Волохата, В. Є. Волохата // Вісник університету банківської справи. - 2011. - № 1 (10).

9. Глосарій банківської термінології [Електронний ресурс]: Режим доступу: www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=124577&cat_id=123119.

10. Гусєва Ю. Ю. Діагностика рівня капіталізації банківської установи [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Гусєва, С. В. Байталюк // Економіка та управління підприємствами. - 2012. - № 2 (18). - Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Eupmbg/2012_2/Guseva.pdf.

11. Д'яконова І. І. Теоретичні аспекти і класифікація депозитних ресурсів комерційних банків [Електронний ресурс] / І. І. Д'яконова, А. А. Ашурбекова // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. Сталий розвиток економіки. - 2012. - № 1 (11). - С. 286-289. - Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/7795/1/D'yakonova.pdf>.

12. Д'яконова І. І. Застосування бенчмаркінгу для удосконалення аналітичного забезпечення розробки депозитної політики банку [Електронний ресурс] / І. І. Д'яконова, А. А. Ашурбекова // Інноваційна економіка. - 2012. - № 32. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2012_6/229.pdf.

13. Дані фінансової звітності банків України [Електронний ресурс]: офіційний сайт Національного банку України. - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097.

14. Добровольська І. О. Узагальнення сутності розуміння та визначення «ресурсний потенціал банку» [Електронний ресурс] / І. О. Добровольська // Інноваційна економіка. - 2011.

15. Дребот Н. П. Стратегія банківської установи на ринку депозитних послуг [Електронний ресурс] / Н. П. Дребот, О. Г. Галько // Регіональна економіка. - 2008. - № 4. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/re/2008_4/Re200804_17.pdf.

16. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків [Текст]: навч. посіб.

/ А. О. Єпіфанов, Н. Г. Маслак, І. В. Сало. - Суми: Університетська книга, 2007. - 523 с. - ISBN 978-966-680-313-2.

17. Єфремова Н. Ф. Щодо питання розробки політики ресурсного забезпечення діяльності комерційного банку [Електронний ресурс] / Н. Ф. Єфремова, О. В. Золотарьова, Є. О. Ємцов // Економічний простір. - 2011. - № 49. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2011_49/statti/15.pdf.

18. Землячов С. В. Класифікація ресурсів комерційних банків на сучасному етапі розвитку банківської діяльності [Текст] / С. В. Землячов // Финансы, учет, банки. - 2011. - № 1 (17). - С. 151 - 160.

19. Землячов С. В. Сутність, джерела формування та значення ресурсної бази комерційних банків [Електронний ресурс] / С. В. Землячов. - 2009. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvfbi/2009_3/Magazine_03_09_st12_pp68-74.pdf.

20. Калініченко О. М. Нові підходи до трактування та практичного використання методів фінансового планування в банку [Електронний ресурс] / О. М. Калініченко // Наукові доповіді НАУ. - 2006. - № 3 (4). - Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/nd/2006-3/06kaniab.pdf>.

21. Квасницька Р. С. До питання капіталізації вітчизняних комерційних банків [Електронний ресурс] / Р. С. Квасницька, Г. Г. Старостенко. - 2009. - № 2. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/znpnudps/2009_2/pdf/09krstcb.pdf

22. Коваленко В. В. Капіталізація банків: методи оцінювання та напрямки підвищення [Текст]: монографія / В. В. Коваленко, К.Ф.Черкашина. - Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. - 153 с.

23. Коваленко В. В. Управління фінансовими ресурсами банку: сутність та принципи [Електронний ресурс] / В. В. Коваленко // Вісник Дніпропетровського університету. - 2012. - № 6 (3). - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vdpu/Ekonomika/2012_6_3/67-72..

24. Коваль С. Теоретичні основи механізму формування власного капіталу банку [Електронний ресурс] / С. Коваль // Вісник ТНЕУ. - 2009. - № 1. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vtneu/2009_1/Koval.pdf.
25. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності [Текст]: навч. посіб. / Т. Д. Косова. - К: Центр учбової літератури, 2008. - 486 с. - ISBN 978-966-364-687-9.
26. Красовський Ю. В. Цілі та завдання оптимізації портфельів залучених і запозичених грошових коштів комерційного банку [Електронний ресурс] / Ю. В. Красовський // Збірник наукових праць УАБС НБУ. - 2006. - Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/850/1/16.26.pdf>.
27. Криклій О. А. Фінансовий менеджмент у банку [Текст]: навч. посіб. / О. А. Криклій, І. В. Сало. - Суми: Університетська книга, 2007. - 314 с. - ISBN 978-966-680-312-5.
28. Кутідзе, Л. С. Структура залучення фінансових ресурсів комерційним банком: деформація під впливом світової фінансової кризи [Електронний ресурс] / Л. С. Кутідзе, О. А. Гранько. - 2009. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ekpr/2009_23/2/kutidze.pdf.
29. Ломакина И. Н. Оптимизационная модель управления ресурсами коммерческого банка [Електронний ресурс] / И. Н. Ломакина, С. В. Землячѳв // Проблемы материальной науки - экономические науки. - 2009. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/knp/164/pdf/knp164_112-117.pdf.
30. Луців Б. Особливості ресурсного забезпечення комерційних банків України [Електронний ресурс] / Б. Луців, О. Заславська // Вісник ТНЕУ. - 2012. - № 2. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vtneu/2012_2/2_2012/09Luts.pdf.
31. Матлага Л. О. Перспективи оптимізації управління власним капіталом банків в Україні [Електронний ресурс] / Л. О. Матлага // Всеукраїнський науково-виробничий журнал. - 2011.- Режим доступу:

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vsuem/2010_2/pdf/Vovkanych.pdf.

32. Михайловська І. М. Банківські операції [Текст]: навч. пос. / І. М. Михайловська, А. В. Олійник. - Львів: Магнолія, 2011. - 646 с. - ISBN 978-617-574-000-2.

33. Нескородева І. І. Дослідження сутності фінансових ресурсів банку [Електронний ресурс] / І. І. Нескородева, Ю. І. Єфімова // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2012. - № 38.- Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vetp/2012_38/12niifda.pdf.

34. Організація контролю в банку [Текст]: навч. посіб. / уклад. І. В. Белова. - Суми: Університетська книга, 2009. - 302 с. - ISBN 978-966-680-442-9.

35. Поповіч А. Й. Напрямки оптимізації ресурсної бази банку [Електронний ресурс] / А. Й. Попович. - 2007. - Режим доступу: <http://banking.uabs.edu.ua/images/konferencii/2007/TezuPopovich.doc>.

36. Присяжнюк О. П. Джерела формування та зміцнення ресурсної бази комерційних банків України [Електронний ресурс] / О. П. Присяжнюк. - 2011. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2011_31/11_31_27.pdf.

37. Про банк [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://xcitybank.com.ua/>.

38. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: закон України від 07.12.2000 р. № 2121 - III.

39. Прокопів М. І. Основні проблеми підвищення капіталізації банківських установ [Електронний ресурс] / М. І. Прокопів. - 2011. - № 21. - С. 264-268. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_7/264.pdf.

40. Пшик Б. І. Ситуаційне моделювання діяльності банку [Текст]: навч. посіб. / Б. І. Пшик; Мін-во освіти і науки України, ЛБІ НБУ. - Львів: ЛБІ НБУ, 2003. - 191 с. - ISBN 966-7330-56-7.

41. Річний звіт емітента [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

http://www.xcitybank.com.ua/about/zvitnist_emitenta/.

42. Скок Є. М. Дискусійні питання щодо сутності поняття «міжбанківський кредитний ринок» [Електронний ресурс] / Є. М. Скок // Вісник університету банківської справи НБУ. - 2012. - № 2 (14). - Режим доступу:

http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/VUbsNbU/2012_2/12_2_42.pdf.

43. Торконяк Н. М. Стратегічний аспект управління фінансовими ресурсами банку [Електронний ресурс] / Н. М. Торконяк // Фінанси, грошовий обіг і кредит. - 2012. - № 1 (37).

44. Управління залученням ресурсів банку з депозитних джерел [Текст]: монографія / С. П. Ярошенко, І. В. Сало, О. В. Крухмаль, О. С. Кобичева. - Суми: Університетська книга, 2011. - 105 с. - ISBN 978-966-680-608-9.

45. Фурсова В. А. Формування ресурсної бази комерційних банків: сучасний стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс] / В. А. Фурсова, М. О. Капелюшна // Открытые информационные и компьютерные технологии. - 2011. - № 50. - Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Natural/Vikit/2011_50/p118-124.pdf.

46. Чернишова А. В. Проблеми здійснення та шляхи вдосконалення депозитних операцій банків України [Електронний ресурс] / А. В. Чернишова // Управління розвитком. - 2011. - № 9 (106). - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_9/u1109ch2.pdf.

47. Шавловська Л. С. Банківські ресурси та проблеми їх розміщення [Електронний ресурс] / Л. С. Шавловська // Науковий вісник Національного університету ДПС України. - 2009. - № 3 (46).

48. Шульга К. В. Аналіз операцій із залучення коштів на міжбанківському ринку [Електронний ресурс] / К. В. Шульга // Управління розвитком. - 2012. - № 18 (139). - Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2012_18/u1218shu.pdf.

49. Шульженко Г. М. Оцінка капіталізації банківської установи

[Електронний ресурс] / Г. М. Шульженко, К. Ф. Черкашина. - 2011.- Режим доступу:

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2011_31/11_31_35.pdf.

50. Якімлюк Я. П. Фінансові ресурси банку: підходи до їх аналізу [Електронний ресурс] / Я. П. Якімлюк. - 2008. - Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/36_NIO_2008/Economics/39443.doc.htmf.

51. Яремчук О. В. Аналіз достатності власного капіталу банку [Електронний ресурс] / О. В. Яремчук, К. Л. Ларіонова. - 2011. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/fkd/2011_1/part1/4.pdf.

52. Маслій Н.Д.,Руснак І.С. Управління ресурсною базою банків в умовах інтеграції.Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції 27-28 травня 2016 року м.Одеса-Одеса : ФОП Бондаренко М.О.,2016.-стр187-190.